

Uchwała Nr XV/95/16
Rady Gminy Jarczów
z dnia 30 sierpnia 2016r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U z 2016 r. poz. 575), Rada Gminy Jarczów uchwala, co następuje:

§1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 - 2018, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jarczów.

§3.

Uchwała wchodzi z życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Lesław Rochalski

[Signature]

Załącznik
do uchwały Nr XV/95/16
Rady Gminy Jarczów
z dnia 30.08.2016r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016 - 2018

Jarczów 2016

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących samodzielnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Jarczów na lata 2016-2018 stanowi realizację obowiązku nałożonego na gminy w związku z wprowadzeniem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2016, poz. 575). Jest koncepcją zintegrowanych i zaplanowanych wytycznych podejmowanych działań w odniesieniu do mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia w sytuacji kryzysu w rodzinie.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

II. Podstawa prawna:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 575)
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2016 r. poz. 930),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 224 z późn. zm.).

III. Diagnoza społeczna

Gmina Jarczów jest gminą wiejską usytuowaną w południowo -wschodniej części województwa lubelskiego i jest jedną z 13 gmin wchodzących w skład powiatu tomaszowskiego.

Gminę o powierzchni 10 664 ha zamieszkuje 3702 osoby, w tym 1845 kobiet i 1857 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2015 rok). Analiza liczby mieszkańców gminy jasno wskazuje, iż ludność dzieli się na połowę, z nieznaczną przewagą kobiet.

Gminę Jarczów zamieszkują 703 osoby w wieku przedprodukcyjnym, 2415 osób w wieku produkcyjnym i 584 osoby w wieku poprodukcyjnym.

Z danych opracowanych na podstawie sprawozdań oraz informacji uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, że w latach 2013 – 2015 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przedstawia się malejąco. W roku 2013 wynosiła - 13 rodzin, w roku 2014 - 11 rodzin, w roku 2015 - 7 rodzin.

Wpłynęły na to następujące czynniki: brak współpracy ze strony rodzin, oraz przewyciężenie trudności wymagających wsparcia instytucji. Maleje również liczba rodzin, którym przydzielono asystenta. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej (tabela nr 1).

W związku z tym, że asystent rodziny został po raz pierwszy zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jarczowie w roku 2014, analizę tego stanu można było przeprowadzić na podstawie dwu i pół letniego okresu.

Tabela nr 1. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych

Rok	Liczba rodzin	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
2014	11	6
2015	7	4
pierwsze półrocze 2016	5	3

Źródło: dane własne

Dane dotyczące liczby dzieci z Gminy Jarczów umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej z podziałem na typy rodzin i placówek, uzyskano z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lub. Z analizy poniższej tabeli wynika, że liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2013 - 2015 utrzymuje się na tym samym poziomie. Wszystkie dzieci przebywają w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Żadne z dzieci nie powróciło do rodziny biologicznej. Spowodowane to jest nadużywaniem alkoholu przez rodziców i prowadzenia rozwiązłego stylu życia.

Tabela nr 2. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2013 – 2015

Rok	Liczba dzieci											
	Rodzinna piecza zastępcza							Instytucjonalna piecza zastępcza (placówki opiekuńczo-wychowawcze)				
	rodziny zastępcze spokrewnione	rodziny zastępcze niezawodowe	rodziny zastępcze zawodowe	rodziny zastępcze zawodowe pogotowie rodzinne	rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	rodzinny dom dziecka	dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	typu socjali- zacyjne go	typu interwen- cyjnego	typu rodzinne -go	typu specja- listyczno- terapeu- tycznego	dzieci, które powróciły do rodziny biologiczn ej
2013	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

IV. Analiza SWOT

REALIZACJA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY JARCZÓW

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Wykształcona kadra pracownicza - Dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny, - Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych, - Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, - Otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym - zatrudnianie asystenta rodziny,	<ul style="list-style-type: none"> - brak punktu Konsultacyjnego i fachowej pomocy psychologa, - zbyt mała aktywność i gotowość ze strony społeczności lokalnej do współpracy, - Brak wczesnej diagnostyki problemów rodziny, - Brak wolontariatu, - Niewystarczające środki finansowe na szerszą skalę działań na rzecz rodziny,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Rosnąca świadomość społeczna, - Utworzenie punktu konsultacyjnego,	<ul style="list-style-type: none"> - Złożoność problemów rodzin, - Niespójne przepisy prawa, - Zatrącenie rodzinnych wartości, - Degradacja relacji rodzinnych.

V Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci :

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury

relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców czy też trudnej sytuacji materialno - bytowej.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona dezorganizacją funkcjonowania rodziny. Wiele osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarczowie boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wzrasta. W 2014 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 4 "Niebieskie Karty", a w roku 2015 - 10 „Niebieskich Kart”. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyczy rodzin pełnych, dobrze sytuowanych materialnie oraz ludzi wykształconych. Niestety, tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłaszają swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w tzw. „czterech ścianach”.

4. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym

Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształci odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania wiele pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze. Nie mniej jednak rodzina niezależnie od tego jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii - w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, wyznacza kolejne losy dziecka.

Cele programu

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Działania:

- ✓ Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego.
- ✓ Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców.
- ✓ Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci.
- ✓ Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- ✓ Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.
- ✓ Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi.
- ✓ Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (np. w formie żywności, odzieży).
- ✓ Udzielenie rodzinom pomocy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy.
- ✓ Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.
- ✓ Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym.
- ✓ Udział asystenta rodziny w szkoleniach.
- ✓ Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.
- ✓ Nawiązanie współpracy z krewnymi, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii.

- ✓ Przydzielenie asystenta rodziny rodzicom, których dzieci opuszczają młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy.

2. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Działania:

- ✓ Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.
- ✓ Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego.
- ✓ Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga.
- ✓ Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom.
- ✓ Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających.
- ✓ Kierowanie rodzin wspierających na szkolenia.
- ✓ Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- ✓ Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Działania:

- ✓ Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.
- ✓ Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej.
- ✓ Utrzymywanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów.
- ✓ Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
- ✓ Opracowanie przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną biologiczną i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

- ✓ Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej.
- ✓ Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci, przebywających w pieczy zastępczej.
- ✓ Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego.
- ✓ Organizowanie treningów rodzicielskich.
- ✓ Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania).

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

VI. Harmonogram działań programowych

Tabela nr 3. Harmonogram działań programowych

Cele szczegółowe	Działania	Osoba/zespół/partnerzy/odpowiedzialni za realizację
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	pracownik socjalny
	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców	psycholog, radca prawny, psycholog, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, pracownik socjalny
	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	GOPS, placówki oświatowe działające na terenie gminy, Samorządowy Ośrodek Kultury w Jarczowie
	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	pracownik socjalny, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, kuratorzy, Policja,
	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie	pracownik socjalny, zespół interdyscyplinarny, Policja
	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	pracownik socjalny, asystent rodziny, rodzina wspierająca, pedagog szkolny, wychowawcy dzieci w szkołach
	Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (np. w formie żywności, odzieży)	pracownik socjalny, GOPS, PCK, osoby prywatne, organizacje pozarządowe, Fundacja "Bank Żywności" w Lublinie

	Udzielenie rodzinom pomocy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy	pracownik socjalny, PUP, pracodawcy
	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	pracownik socjalny, asystent rodziny, Sąd Rodzinny i Nieletnich
	Przydzielenie asystenta rodzicom, których dzieci opuszczają młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy	pracownik socjalny, asystent rodziny
	Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym	asystent rodziny, pracownik socjalny
	Udział asystenta rodziny w szkoleniach	kierownik GOPS, organizator szkolenia
	Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną	kierownik GOPS, organizator szkolenia
	Nawiązanie współpracy z krewnymi, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii	pracownik socjalny, asystent rodziny,
Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych	pracownik socjalny, GOPS, organizatorzy usług
	Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego oraz punktów wsparcia rodziny i dzieci	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Tomaszowie Lub., dyrektorzy szkół, pracownicy socjalni
	Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga	pedagogzy szkolni, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Lub.

	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	Kuratorium Oświaty, PCPR, pracownik socjalny, szkoła, GOPS, GKRPA,
	Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających	GOPS, rodziny wspierające
	Kierowanie rodzin wspierających na szkolenia	GOPS, organizator szkolenia
	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	GOPS, GKRPA,
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator
Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	Utrzymywanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	rodziny biologiczne, opiekunowie pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, psycholog
	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	pracownik socjalny, asystent rodziny, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Kierownik GOPS,
	Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

	Udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej	pracownicy socjalni, PUP, pracodawcy
	Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, rodzina wspierająca pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni
	Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej	asystent rodziny, organizator pieczy zastępczej
	Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci	pracownicy socjalni, GOPS
	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	pracownicy socjalni, asystent rodziny, krewni, rodzina wspierająca,
	Organizowanie treningów rodzicielskich	GOPS, prowadzący treningi rodzicielskie
	Angażowanie rodziców do ponoszenia odpowiedzialności za sprawę dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)	pedagog szkolny, psycholog, wychowawca dziecka w szkole, pracownicy socjalni, opiekunowie w pieczy zastępczej, asystent rodziny

VII. Czas realizacji programu i zakładane efekty

Gminny Program Wspierania Rodziny został zaplanowany na lata 2016 – 2018. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu. Jego realizacja ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarczowie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w Programie. Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z członkami rodzin, asystentem rodziny, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba rodzin wymagających wsparcia
- liczba udzielonych porad przez specjalistów
- liczba realizowanych projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział rodzin wspierających w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych

- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno – pedagogiczną
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego
- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie usługowej
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem
- liczba rodziców utrzymujących kontakty z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej
- liczba osób, które ukończyły kurs zawodowy
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie
- liczba rodzin, które otrzymały wsparcie finansowe lub rzeczowe
- liczba dzieci, którym opłacono wyżywienie w przedszkolu lub obiady w szkole
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Informacje z realizacji programu wraz ze wskazaniem potrzeb będą zawierane w kompleksowej informacji z działalności GOPS za dany rok.

IX. Realizatorzy i partnerzy programu:

1. GOPS Jarczów (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, radca prawny, asystent rodziny, pracownicy socjalni).
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim.
3. Posterunek Policji, któremu podlega teren Gminy Jarczów.
4. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Tomaszowie Lub.
5. Placówki Oświatowe.
6. Sąd Rejonowy. Wydział Rodzinny i Nieletnich.

7. Powiatowy Urząd Pracy.
8. Placówki Służby Zdrowia.
9. Rodziny wspierające.
10. Poradnie leczenia uzależnień.
11. Organizacje pozarządowe.

X. Źródła finansowania programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 odbywać się będzie w ramach: środków budżetu Gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XI. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem działań określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Jarczów na lata 2014-2020. Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Jarczów oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Jarczów.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Lesław Rachwałski